

ПАВЛЮК Євген

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-4041-4457>pavlukev@khmnu.edu.ua**ПАВЛЮК Анна**<https://orcid.org/0000-0002-1347-3371>anna.pavliuk0604@gmail.com

ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ

У сучасному суспільстві спорт є не лише складовою фізичного розвитку людини, але й потужним соціальним інструментом, що формує цінності, норми та поведінкові моделі. Водночас, незважаючи на проголошені принципи рівності та недискримінації, гендерна нерівність залишається стійким викликом як на національному, так і міжнародному рівнях спортивного середовища.

У дослідженні проаналізовано сучасні виклики й особливості розвитку олімпійського та професійного спорту в умовах глобалізації, професіоналізації та соціокультурних змін. Наголошено на необхідності комплексного підходу до вивчення спорту як соціального, економічного та культурного явища. Особлива увага приділена гендерній рівності у спорті. Розкрито вплив гендерних відмінностей на психологічну та фізичну підготовку спортсменів; гендерну дискримінацію в професійному спорті, зокрема нерівність у представництві, сексизм, проблеми спортивної мови та медіависвітлення; досвід жінок у спортивному менеджменті, зокрема бар'єри кар'єрного зростання та стратегії подолання дискримінації; відмінності між поняттями «стать» і «гендер» у спортивному контексті. Загалом підкреслюється потреба у трансформації спортивної культури, формуванні гендерно-важливого підходу та впровадженні системних змін для забезпечення рівності в олімпійському та професійному спорті. Метою статті є дослідження та обговорення проблеми та особливостей гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті. Аналітичне дослідження та обговорення проблеми та особливостей гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті дає змогу зробити такі висновки, зокрема актуальність проблеми гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті не викликає сумнівів – незважаючи на прогресивні зміни та позитивні тенденції останніх років, гендерна нерівність залишається системною проблемою на глобальному рівні. Ключові проблеми зосереджені навколо обмеженого доступу жінок до деяких видів спорту; нерівної оплати праці; недостатнього медіа-висвітлення; низького рівня представництва жінок у керівних органах; збереження стереотипів і проявів сексизму в професійному середовищі.

Професійний спорт демонструє особливу гостроту проблем фінансової та медійної нерівності, що пов'язано з ринковими механізмами, які досі суттєво не адаптовані до принципів гендерної справедливості.

Олімпійський спорт хоча й має більш структурований підхід до гендерного балансу (завдяки політикам МОК), усе ще стикається з викликами – від участі трансгендерних спортсменів до глибинного впливу культурних бар'єрів.

Ключові слова: олімпійський та професійний спорт, дослідження, гендерна рівність.

<https://doi.org/10.31891/pcs.2025.3.6>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасному суспільстві спорт є не лише складовою фізичного розвитку людини, але й потужним соціальним інструментом, що формує цінності, норми та поведінкові моделі. Водночас, незважаючи на проголошені принципи рівності та недискримінації, гендерна нерівність залишається стійким викликом як на національному, так і міжнародному рівнях спортивного середовища.

Особливо гостро це питання постає в контексті олімпійського та професійного спорту, де жінки досі мають обмежений

доступ до певних видів спорту, стикаються з нерівною оплатою праці, браком спонсорської підтримки, недостатнім медіа-висвітленням та низьким рівнем представництва у керівних органах. І хоча останні роки спостерігається позитивна динаміка у напрямку досягнення гендерного балансу (наприклад, рівна кількість жіночих і чоловічих дисциплін в Олімпійських іграх), на практиці повна рівність ще не досягнута.

Складність ситуації поглиблюється впливом культурних, соціальних та економічних чинників, які по-різному проявляються в окремих країнах і видах спорту. Крім того, відсутність системного підходу до забезпечення гендерної рівності в

політиці спортивних організацій призводить до нерівномірного прогресу.

Наукове осмислення цієї проблематики є надзвичайно важливим для формування ефективних стратегій, спрямованих на підтримку спортсменок, подолання дискримінаційних практик, розвиток інклюзивного середовища у спорті та реалізацію принципів соціальної справедливості. Дослідження проблем і особливостей гендерної рівності в спорті сприятиме не лише поглибленню теоретичних знань, але й матиме практичне значення для вдосконалення державної та міжнародної політики у сфері спорту, освіти й гендерної рівності. Таким чином, обрана тема є надзвичайно актуальною в контексті глобальних змін, спрямованих на побудову рівноправного суспільства, а її розробка має як наукове, так і прикладне значення.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ

У попередніх дослідженнях нами зроблені акценти на важливості дослідження тенденцій та особливостей функціонування сфери спорту в сучасному світі. Спорт змінює ключову роль у соціальному, культурному та економічному розвитку суспільства, сприяння популяризації здорового способу життя, об'єднанню націй і встановленню міжнародного діалогу. Недостатня теоретична та емпірична розробленість питань про закономірності розвитку олімпійського та професійного спорту обмежує можливість прогнозування їх подальшого прогресу, формування ефективних управлінських рішень та стратегій на глобальному й національному рівнях. Виникає потреба в комплексному аналізі, який враховує специфіку олімпійського спорту як соціокультурного феномену та професійного спорту як економічного і розважального сектору [1]. Здійснено комплексне вивчення проблеми професіоналізації олімпійського спорту під впливом глобалізації та ринкових механізмів, яка супроводжується усвідомленням значущості використання різних пізнавальних підходів у дослідженні. Варто відзначити й те, що аналіз проблеми професіоналізації олімпійського спорту під

впливом глобалізації та ринкових механізмів передбачає врахування детермінації цього процесу різними соціокультурними факторами, а також людськими цілями, цінностями, інтересами, ідеалами, мотивами тощо. Людина в єдності своїх соціальних та особистісних характеристик виступає головним суб'єктом усіх процесів, у яких вона бере участь, зокрема й процесів глобалізації [2]. Проведений аналітичний аналіз щодо використання заборонених препаратів в олімпійському та професійному спорті дозволив зробити акценти щодо проблеми допінгу в спорті, які охоплюють різні аспекти, включаючи етичні, медичні, правові, економічні та технологічні аспекти боротьби з використанням заборонених препаратів, зокрема: визначено, що допінг залишається серйозною загрозою для спортивної чесності та здоров'я спортсменів; підкреслено важливість боротьби з допінгом на міжнародному рівні; розглядаються сучасні тенденції в тестуванні, включаючи біопаспорти та генетичні методи виявлення допінгу тощо [3]. Здійснено обговорення проблеми науково-методичного забезпечення спортивної діяльності в олімпійському та професійному спорті. Визначено, що науково-методичне забезпечення є ключовим фактором розвитку олімпійського та професійного спорту, оскільки дозволяє оптимізувати тренувальний процес, підвищити ефективність підготовки спортсменів та покращити їхні результати [4].

У колективній науковій праці Цигановська Н., Скальський Д. В., Білик О., Борисова А., & Павлюк Є. (2024), досліджено що «предметом гендеру в психолого-педагогічній підготовці спортсменів є біологічні та соціальні особливості та їх вплив на процес спортивної підготовки. Існують відмінності щодо вподобань, мотивації, емоцій, стилю спілкування або того, як справлятися зі стресом. Це важливе питання для тренерів і спортивних психологів, які повинні адаптувати свої методи роботи до індивідуальних потреб і особливостей спортсменів, враховуючи гендерні відмінності. Одним із найважливіших завдань спортивної педагогіки та тренувального процесу є виховання спортсменів, їх фізична, психічна та соціальна підготовка. Гендерні питання у фізичній культурі та спорті стосуються гендерних відмінностей і

стереотипів та їх впливу на фізичну активність, спорт і фізкультурну діяльність» [5].

У публікації Жаровської І. М. (2023) визначено, що «забезпечення гендерної рівності є актуальною проблемою сучасності у всіх сфері суспільного життя. Спорт як професійна діяльність залишається однією з галузей де проявляється найбільша кількість гендерної нерівності не дивлячись на те, що вже практично століття йде боротьба у цій сфері та останні два десятиліття особливо активізувалася боротьба щодо протидії гендерній дискримінації. Згруповано проблеми, які досі залишаються у сфері професійного спорту в контексті рівності та справедливості між статями: нерівномірна присутність жінок у керівному складі спортивних організацій, прояви сексизму, відсутність виваженої спортивної нейтрально-гендерної лінгвістики нерівномірності висвітлення спортивних змагань за гендерною ознакою учасників» [6].

Колективом авторів Martinková I., Knox T., Anderson L., Parry J. (2022) обґрунтовано дефінітивні особливості між поняттями «стать» і «гендер» у спортивному контексті. Автори вказують, що спортивні організації часто використовують ці терміни як взаємозамінні, що призводить до непорозуміння у питаннях участі спортсменів [7].

У публікації Hindman L. C., Walker N. A. (2018) досліджуються досвід жінок-менеджерів у професійному спорті, зокрема прояви сексизму та стратегії виживання в домінованій чоловіками культурі. Зокрема висвітлено що «жінки стикаються з як відкритими, так і прихованими формами дискримінації, включаючи знецінення їхніх професійних здібностей та об'єктивацію. Організаційна культура спортивних установ сприяє збереженню сексизму, що ускладнює кар'єрний розвиток жінок. Жінки розробляють різні тактики для подолання дискримінації, включаючи адаптацію до культури та пошук підтримки серед колег». Автори звертають увагу на те, що для покращення ситуації необхідно змінювати організаційну культуру спортивних установ та сприяти рівному представленню жінок на керівних посадах [8].

У статті Балинської О. М. (2022) наведений аналіз гендерних проблем

дискримінації у сфері спортивної діяльності. Констатовано, що «дискримінація є негативним суспільним явищем і проявляється у всіх сферах, у тому числі у спортивній діяльності. Не дивлячись на ряд нормативних та інституційно-правових гарантій спортсмени піддаються негативним ситуаціям, серед яких утиски, нетерпимість, нерівне ставлення, навіть прояви насильства» [9].

Також проведені дослідження Тарасевич О. (2024) де визначено гендерні особливості спортсменів і спортсменок, які спеціалізуються в спортивних іграх, зокрема у дослідженні з'ясовано схожість і відмінності маскуліnnих і андрогінних спортсменів і спортсменок стосовно їх особистісних якостей [10].

3. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження та обговорення проблеми та особливостей гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті.

4. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Стародавні Олімпійські ігри (776 р. до н.е. - 394 р. н.е.): Жінкам не лише забороняли участь у змаганнях, а й навіть відвідувати Ігри як глядачкам. Олімпійські ігри сучасності (1896, Афіни): Ініціатор сучасного олімпійського руху П'єр де Кубертен вважав участь жінок «непрактичною та неестетичною», тому на перших Іграх Олімпіади жінки не брали участі.

1991 рік, МОК ухвалює рішення, що жоден новий вид спорту не буде включений до програми Олімпійських ігор, якщо не має жіночої версії. 2012 рік, Лондон – вперше всі країни-учасниці (включно з Саудівською Аравією, Катаром і Брунеєм) відправили жінок на Ігри. 2024 рік, Париж – Ігри стали найбільш гендерно збалансованими в історії: близько 50% учасників – жінки [11].

Аналіз останніх досліджень дозволяє зробити таке узагальнення, що включення жінок до Олімпійських ігор – поступовий і складний процес, що супроводжувався культурним опором, гендерними стереотипами й активістськими рухами. Сьогодні участь жінок в Іграх не лише

свідчить про зростання гендерної рівності, а й надихає майбутні покоління спортсменок. Проте не вирішеними залишаються проблеми, зокрема гендерний розрив у фінансуванні та спонсорстві спортсменок, нерівність у призових винагородах та умовах тренувань, стереотипи щодо жінок у «чоловічих» видах спорту та дискримінація, проблема участі трансгендерних спортсменів у жіночих категоріях. Шляхи вирішення окреслених проблем можуть передбачати політики та ініціативи МОК для забезпечення рівності, підвищення ролі жінок у спортивному менеджменті та суддівстві, освіта та популяризація жіночого спорту, вдосконалення регламентів щодо трансгендерних спортсменів для справедливої конкуренції.

Гендерна рівність у професійному спорті має свої особливості, які відрізняють її від олімпійського спорту. До прикладу фінансова нерівність: у багатьох видах спорту жінки отримують значно менші гонорари, ніж чоловіки. Наприклад, у футболі, тенісі та баскетболі це особливо помітно. Спонсорство та рекламні контракти: бренди частіше інвестують у чоловічий спорт, оскільки він має більшу аудиторію та рейтинги. Призові фонди: у багатьох турнірах різниця у призових для жінок і чоловіків залишається значною (наприклад, у гольфі чи баскетболі).

Однією із головних проблем та особливостей гендерної рівності у професійному спорті є представництво жінок у керівництві спорту. Низький відсоток жінок серед тренерів, спортивних директорів, суддів та членів керівних органів. Жінки рідко займають керівні посади у федераціях та клубах. Брак програм підтримки жінок у спортивному менеджменті.

Також варто звернути увагу на таку проблему як медіа-висвітлення. Спортивні події за участю чоловіків транслюються частіше та отримують більше ефірного часу. Жінок-спортсменок часто оцінюють не лише за спортивними досягненнями, а й за зовнішністю (наприклад, в рекламі або інтерв'ю). Стереотипізація жіночого спорту як «менш видовищного» або «не настільки конкурентного».

Заслужують обговорення біологічні та регуляторні питання. Зокрема, дискусія щодо участі трансгендерних спортсменів у жіночих категоріях. Різні підходи до тестування та

медичних норм (наприклад, питання рівня тестостерону у жінок). Відмінності у правилах змагань для чоловіків і жінок у деяких видах спорту (наприклад, у художній гімнастиці або боксі).

Проте варто відмітити і правові ініціативи та позитивні зміни. Деякі організації запроваджують рівність у виплатах гонорарів (наприклад, US Soccer зрівняв зарплати чоловічої та жіночої збірних) [12].

Узагальнюючи вищенаведений матеріал, можна підсумувати, що в професійному спорті спостерігається поступове зростання гендерної рівності, але існує ще багато нерозв'язаних проблем. Фінансова нерівність, стереотипи та доступ до ресурсів залишаються головними викликами.

5. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Отже, аналітичне дослідження та обговорення проблеми та особливостей гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті дає змогу зробити такі висновки, зокрема актуальність проблеми гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті не викликає сумнівів – незважаючи на прогресивні зміни та позитивні тенденції останніх років, гендерна нерівність залишається системною проблемою на глобальному рівні. Ключові проблеми зосереджені навколо обмеженого доступу жінок до деяких видів спорту; нерівної оплати праці; недостатнього медіа-висвітлення; низького рівня представництва жінок у керівних органах; збереження стереотипів і проявів сексизму в професійному середовищі.

Професійний спорт демонструє особливу гостроту проблем фінансової та медійної нерівності, що пов'язано з ринковими механізмами, які досі суттєво не адаптовані до принципів гендерної справедливості.

Олімпійський спорт хоча й має більш структурований підхід до гендерного балансу (завдяки політикам МОК), усе ще стикається з викликами – від участі трансгендерних спортсменів до глибинного впливу культурних бар'єрів.

Соціокультурні чинники (традиції, цінності, рівень розвитку прав людини) відіграють вирішальну роль у гальмуванні або

сприянні прогресу в питаннях гендерної рівності в спорті. Науковий інтерес до проблеми гендерної рівності в олімпійському та професійному спорті зростає, але все ще не охоплює повною мірою міждисциплінарні аспекти: психологічні, педагогічні, юридичні, економічні, культурні, медичні та технологічні чинники.

Проблема гендерної нерівності в спорті це не лише питання справедливості, а й чинник, що впливає на якість і ефективність розвитку спортивної галузі загалом. Тому її

вирішення потребує системного, доказового та інноваційного підходу. Подальші наукові розвідки мають стати підґрунтям для формування реальних змін у спортивній політиці, практиці й культурі.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі полягають у глобальному порівняльному дослідженні, зокрема аналізі відмінностей у забезпеченні гендерної рівності в різних країнах, федераціях та видах спорту.

Література

1. Павлюк, Є., & Павлюк, О. (2024). Аналіз закономірностей розвитку олімпійського та професійного спорту. *Physical culture and sport: scientific perspective*, (4), 62–68. <https://doi.org/10.31891/pcs.2024.4.8>
2. Павлюк, Є., & Павлюк, О. (2025). Трансформація цінностей олімпізму та професіоналізація олімпійського спорту під впливом глобалізації та ринкових механізмів. *Physical culture and sport: scientific perspective*, 2(1), 189–196. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).89](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).89).
3. Павлюк, Є., Антонок О., & Павлюк, О. (2025). До проблеми використання заборонених препаратів в олімпійському та професійному спорті. *Physical culture and sport: scientific perspective*, 2(1), 45–52. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).68](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).68).
4. Павлюк, Є., Павлюк А. (2025). Аналіз науково-методичного забезпечення спортивної діяльності в олімпійському та професійному спорті. *Physical culture and sport: scientific perspective*, (2), 14–20. <https://doi.org/10.31891/pcs.2025.2.2>
5. Цигановська Н., Скальський Д. В., Білик О., Борисова А., & Павлюк Є. (2024). Гендерні аспекти у фізичній культурі та спорті: соціологічні дослідження. *Physical culture and sport: scientific perspective*, (2), 143–149. <https://doi.org/10.31891/pcs.2024.2.21>
6. Жаровська І.М. (2023). Гендерні аспекти у спорті: проблеми правового регулювання. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія ПРАВО. Випуск 75: частина 1.* 81–84. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.75.1.13>
7. Martínková I., Knox T., Anderson L., Parry J. Sex and gender in sport categorization: aim-ing for terminological clarity, *Journal of the Philosophy of Sport*, 2022. Vol. 49:1, 134-150, DOI: 10.1080/00948705.2022.2043755
8. Hindman L. C., Walker N. A. Sexism in Professional Sports: How Women Managers Ex-perience and Survive Sport Organizational Culture. *Journal of Sport Management* 2018. V. 34. Issue 1 P. 64–76.
9. Балинська О.М. (2022). Проблеми гендерної рівності у спорті: актуальні питання протидії дискримінації. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. Розділ XI. Філософія права. 362 – 365. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.06.66>
10. Тарасевич О. (2024). Особливості гендерних схожостей і відмінностей у спортсменів, що спеціалізуються в спортивних іграх. *Спортивні ігри*, 3(17), 103–114. <https://doi.org/10.15391/si.2020-3.10>
11. <https://www.olympics.com> Розділ “Gender Equality”.
12. <https://www.ussoccer.com>

References

1. Pavliuk, Ye., & Pavliuk, O. (2024). Analiz zakonomirnostei rozvytku olimpiiskoho ta profesiinoho sportu. *Physical culture and sport: scientific perspective*, (4), 62–68. <https://doi.org/10.31891/pcs.2024.4.8>
2. Pavliuk, Ye., & Pavliuk, O. (2025). Transformatsiia tsinnostei olimpizmu ta profesionalizatsiia olimpiiskoho sportu pid vplyvom hlobalizatsii ta rynkovykh mekhanizmv. *Physical culture and sport: scientific perspective*, 2(1), 189–196. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).89](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).89).
3. Pavliuk, Ye., Antoniuk O., & Pavliuk, O. (2025). Do problemy vykorystannia zaboronenykh preparativ v olimpiiskomu ta profesiinomu sporti. *Physical culture and sport: scientific perspective*, 2(1), 45–52. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).68](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).68).
4. Pavliuk, Ye., Pavliuk A. (2025). Analiz naukovo-metodychnoho zabezpechennia sportyvnoi diialnosti v olimpiiskomu ta profesiinomu sporti. *Physical culture and sport: scientific perspective*, (2), 14–20. <https://doi.org/10.31891/pcs.2025.2.2>
5. Tsyhanovska N., Skalskyi D. V., Bilyk O., Borysova A., & Pavliuk Ye. (2024). Henderni aspekty u fizychnii kulturi ta sporti: sotsiolohichni doslidzhennia. *Physical culture and sport: scientific perspective*, (2), 143–149. <https://doi.org/10.31891/pcs.2024.2.21>
6. Zharovska I.M. (2023). Henderni aspekty u sporti: problemy pravovoho rehuliuвання. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, Seriia PRAVO. Vypusk 75: chastyna 1.* 81–84. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.75.1.13>

7. Martínková I., Knox T., Anderson L., Parry J. Sex and gender in sport categorization: aim-ing for terminological clarity, *Journal of the Philosophy of Sport*, 2022. Vol. 49:1, 134-150, DOI: 10.1080/00948705.2022.2043755
8. Hindman L. C., Walker N. A. Sexism in Professional Sports: How Women Managers Ex-perience and Survive Sport Organizational Culture. *Journal of Sport Management* 2018. V. 34. Issue 1 R. 64–76.
9. Balynska O.M. (2022). Problemy hendernoi ravnosti u sporti: aktualni pytannia protydii dyskryminatsii. *Elektronne naukove vydannia «Analitychno-porivnialne pravo-znavstvo»*. Rozdil Khl. Filosofiia prava. 362 – 365. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.06.66>
10. Tarasevych O. (2024). Osoblyvosti hendernykh skhozhostei i vidminnostei u sportsmeniv, shcho spetsializuiutsia v sportyvnykh ihrakh. *Sportyvni ihry*, 3(17), 103–114. <https://doi.org/10.15391/si.2020-3.10>
11. <https://www.olympics.com> Rozdil “Gender Equality”.
12. <https://www.ussoccer.com>

Abstract

PAVLYUK Yevgen

Khmelnitskyi National University

PAVLIUK Anna

PROBLEMS AND SPECIFIC FEATURES OF GENDER EQUALITY IN OLYMPIC AND PROFESSIONAL SPORTS

In today's society, sport is not only a component of human physical development but also a powerful social tool that shapes values, norms, and behavioral patterns. At the same time, despite the proclaimed principles of equality and non-discrimination, gender inequality remains a persistent challenge at both the national and international levels of the sports environment.

The study analyzes the current challenges and peculiarities of the development of Olympic and professional sports in the context of globalization, professionalization, and socio-cultural changes. The author emphasizes the need for a comprehensive approach to the study of sport as a social, economic, and cultural phenomenon. Particular attention is paid to gender equality in sport. The author reveals the impact of gender differences on the psychological and physical training of athletes; gender discrimination in professional sports, including inequality in representation, sexism, problems of sports language and media coverage; women's experience in sports management, including barriers to career growth and strategies for overcoming discrimination; differences between the concepts of 'sex' and 'gender' in the sports context. In general, the author emphasizes the need to transform the sports culture, develop a gender-sensitive approach, and implement systemic changes to ensure equality in Olympic and professional sports.

The purpose of the article is to study and discuss the problem and peculiarities of gender equality in Olympic and professional sports.

The analytical study and discussion of the problem and peculiarities of gender equality in Olympic and professional sports allow us to draw the following conclusions. In particular, the relevance of the problem of gender equality in Olympic and professional sports is beyond doubt. Despite progressive changes and positive trends in recent years, gender inequality remains a systemic problem at the global level. The key issues are centered around women's limited access to certain sports, unequal pay, insufficient media coverage, low representation of women in governing bodies, and the persistence of stereotypes and sexism in the professional environment.

Professional sports demonstrate a particular acuteness of the problems of financial and media inequality, which are related to market mechanisms that have not yet been significantly adapted to the principles of gender equality.

Olympic sport, although it has a more structured approach to gender balance (thanks to IOC policies), still faces challenges ranging from the participation of transgender athletes to the deep-seated impact of cultural barriers.

Keywords: olympic and professional sports, research, gender equality.

Стаття надійшла до редакції / Received 16.08.2025

Прийнята до друку / Accepted 21.09.2025